

Kedves Bayer Zsolt! - Sayfo Omar válasza Bayer Vér és vér cím? írására

2012 április 13. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Egészen idáig igyekeztem távol tartani magam a szíriai helyzet körüli vitáktól. Nem akartam halott barátaim holttesteinek barikádja mögül fröcsögni. Szívszorító látni, hogyan mézárólják a rezsím pribékjei azokat a srácokat,

akikkel pár éve még ledér libanoni klipeket néztünk a Rotana Tv-n, némi vízipipa társaságában.

Személyes érintettség okán úgy érzem, kötelességem kommentálni múlt heti, Vér és Vér cím? írásodat. Tudom, szereted Szíriát. Emlékszem a szemedben csillogó fényre, amikor a kinti élményeidr?l meséltél. A Közel-Kelet azonban messzebb van, mint hinnénk.

Szíria 74 százaléka szunnita, tíz-tíz százalék pedig keresztény és alavita. Kezdjük a keresztényekkel. A bölcs keresztény vezet?k tudták, mi kell a túléléshez. Bárki volt is hatalmon, mindig simulékonyan viszonyultak hozzá. Az oszmán id?kben az ? gondolkodók voltak a legnagyobb oszmanisták, majd a szelek változását megérezve, ?k lettek a legnagyobb arab nacionalisták. A ma haláltáncukat járó pánarab irányzatok – így a baathizmus vagy a szír nacionalizmus – megálmodói mind ortodox keresztények voltak. Naivitás lenne azt hinni, hogy valamiféle erkölcsi magasság miatt.

Az oszmánok a helyi szunnita elitre támaszkodtak, a drúzokat a britek, a maronitákat pedig a franciák támogatták. Szegény ortodox keresztények nagy orosz testvérükt?l hiába vártak apanázst. Olyan rendszert kellett megálmodniuk, ahol nekik is van helyük. A francia gyarmatosítást követ?en aztán a baathisták átvették a hatalmat. Itt jött képbe az alavita kisebbség. A szegény sorban él? hegyvidéki alaviták számára a hadsereg kínált jobb életet. Végül annyian lettek a fegyveresek közt, hogy 1971-ben puccsal átvették a hatalmat. A kisebbség hatalomátvételét azóta is „nemzeti” ünnepként ünnepeleltetik. Az öreg Aszad természetes szövetségesre lelt a többi kisebbségben, kiegészített Damaszkusz és Aleppó szunnita elitjével. Alkut kötött a libanoni síták akkori vezet?jével. Innen a mai Hezbollah–Damaszkusz barátság gyökere. Az állami agy mosó gépezet ontani kezdte a pánarab propagandát. Hiába. Ahol az identitást els?sorban a család, majd a felekezet határozza meg, a nemzethez vagy ideológiához kapcsolódó identitás nem fért el. A keresztények és alaviták, noha felekezeten felüliséget hirdettek, szorosra zárták soraikat.

1979-ben hamai és más szunniták, akik elvesztették korábbi pozíciójukat, lázadni kezdtek. A prímet a Muszlim Testvérek vitték. A Testvérek egy dolgot hagytak figyelmen kívül: dübörg? gazdaság mellett nem lehet forradalmat nyerni. Három évvel kés?bb a zavargásokat vérbe fojtották. Hama bombázásának húszezer halottja volt. A Testvérek aktivistái emigrációban, börtönök fenekén vagy jeltelen sírokban végezték. Halovány árnyuk elég volt arra, hogy az alavita és keresztény elit az ? rémképükkel riogassa naiv hittestvéreit, mondván: az Aszad-rezsim még mindig jobb, mint a népirtás.

Három évtized kábulat köszöntött Szíriára. A lázadás leverése utáni tisztogatások során a hatalom minden tényleges ellenzéki erőt felszámolt, a titkosszolgálatok belemélyesztették csápjaikat a társadalom szövetébe. A reform iránti vágyakat a hazafias propaganda és a megszállt Golán ügye csendesítette el. Közben persze egyetlen puska sem dörrent el a „cionista entitás” ellen. Az évek múlásával a harci lobogók egyre kopárabbá, a szólamok mind üresebbé váltak. Közben a gazdaság folyamatosan hanyatlott. Az olajbevétel hét évig az Aszad-klientúra zsebét tömte.

A fiatal Aszad elnök 2000-es hatalomra lépése ígéretes volt. Reformok helyett azonban csak a vezetői klikk cseréje történt meg. A fiatal vezető családja minden fontosabb ágazatra rátelepedett, s állami pénzen vásárolt a saját nevére külföldi javakat. Időközben felnőtt az alaviták és keresztények újabb generációja, amely felmenői által hol vérrel, hol pedig furmánnyal szerzett eljogait magától értetődően tartja. Kérkednek ősi múltjukkal, büszkélkednek atyai jussukkal, a muszlimokat pedig állatoknak tartják. Közben az elmúlt három évtizedben az ország lakossága megduplázódott, és felnőtt egy új szunnita generáció. A kisebbségek vezetői most a hatalmukért rettegnek, és erre biztatják hittársaikat is. Pár százaléknyi hangos szélsőséges miatt mindenütt szalafitákat és al-Kaidát vizionálnak. Te is többször megírtad már: a kisebbségeknél a félelem kiváló mobilizáló erő. Keleten a pletykák ráadásul jobban terjednek, mint nyugaton.

Irán az 1979-es forradalom óta expanzív politikát folytat a régióban. Csakúgy, mint Szaúd-Arábia. Szíriában pedig – mint a Közel-Keleten általában – nincs egységes nemzetudat, így egyik fél sem szégyell idegen segítségért rohanni „testvére” ellenében. Jogtalan bármelyik fél összeesküvésekről szóló papolása. Erkölcsi igazság senkinél nincs. És itt jön a kérdés, hogy egy szunnita arab szemével melyik az ijesztőbb: egy pár milliós zsidó Izrael, ahol egyébként is meredeken nő az arabok száma, vagy egy hetvenmillió perzsa és síita Irán, amely komoly hatalmi ambíciókat táplál? És Izrael számára mi veszélyesebb? Egy távolról kiabáló fogatlan Irán, vagy egy szomszédos, Ankarától Damaszkuszon és Gázán át Kairóig nyúló muszlim, ha úgy tetszik, iszlamista tengely?

Hogy kinek az érdeke a szíriai forradalom? Számos külső erő mellett nem utolsósorban a szíriaiak hetven százalékanak. És mit hozhat a jövő? Amit te is írtál, Zsolt. Vért és még több vért. Ha a kisebbségek így folytatják, akkor mindenképp.

A nép, az istenadta szíriai nép nem fanatikusok gyülekezete. Az is lehet, hogy végül az ősi közel-keleti keresztény szellem feléled, és – ahogy mindig – most is átállnak a győztes mellé.

Tudom, szereted Szíriát. De hidd el, a változás csak jobbá teszi.

Barátsággal,

Sayfo Omar.

[Bayer Zsolt - Vér és vér cím? írása](#)

Sayfo Omar - magyarhirlap.hu

